

آشنایی با بذر و

مترل و گواهی آن

تالیف

دکتر مهدی تاجبخش

استاد زراعت (تکنولوژی بذر)

مهندس مهدی قیاس

(دانشجوی دکتری تخصصی زراعت)

سرشناسه :	تاجبخش، مهدی، ۱۳۲۸ -
عنوان و نام پدیدآور :	آشنایی با بذر و کنترل و گواهی آن/تالیف مهدی تاجبخش، مهدی قیاسی.
مشخصات نشر :	خوی: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوی، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری :	۱۶۴ ص: مصور، جدول.
شابک :	۴۵۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۴۵۶۱-۰
وضعیت فهرست نویسی :	فنی
یادداشت :	کتابنامه: ص. ۱۶۴ - ۱۶۷.
موضوع :	بذر
موضوع :	بذر - بازرسی و کنترل
موضوع :	بذر - گواهی
فهرست الفباده :	قیاسی، مهدی، ۱۳۳۰ -
فهرست الفباده :	دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوی
رده - کنگره :	۱۳۹۱ ۵۱۲/۶۶۱ QK
ردیف دیوبی :	۵۸۱/۴۶۷
کتابشناسی :	۲۷۸۴۰۵۹
تاریخ ثبت :	۱۳۹۱/۰۳/۰۴
نوع سند :	کتابخانه
نوع سند :	کتابخانه

آشنایی با بذر و کنترل گواهی آن

دکتر مهدی تاجبخش

مهندس مهدی قیاسی

انتشارات: دانشگاه آزاد اسلامی - خوی

چاپ: سروش

سال و نوبت چاپ: اول ۱۳۹۱

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۰-۴۵۶۱-۰

قیمت: ۴۵۰۰۰ ریال

حق چاپ برای دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوی محفوظ می باشد

پیشگفتار

بذر و علوم مختلف آن از دیر باز اهمیتی ویژه داشته است. از زمانی که انسان به اسکان در کنار منابع آبی و ایجاد تمدن‌های اولیه اقدام نمود تولید و ذخیره‌سازی بذر گیاهان مختلف به منظور تامین منابع غذایی و زراعت در فصل زراعتی بعد امری حیاتی در تداوم این تمدن‌ها به شمار می‌رفت. امروزه با افزایش سرعت رشد جمعیت و به تبع آن به مخاطره افتادن تامین پایدار و مطمئن غذا بذر و علوم مربوط به آن که در حال حاضر از تخصصی‌ترین حوزه‌های کشاورزی و علوم گیاهی به شمار می‌روند، اهمیتی مضاعف یافته است. بر این اساس عدم توجه به موضوعات مربوط به بذر و بذر مثل اصلاح بذر، کنترل و گواهی بذر، انبارداری بذر، فراوری و کنش‌ورزی، باعث تعمیق مشکلات ناشی از کمبود منابع غذایی و گرسنگی شده و مانع توسعه فعالیت‌های کشاورزی خواهد شد. بنابراین سرمایه‌گذاری اجرایی و تحقیقی و وجود نیروی انسانی متخصص در رابطه با بذر را می‌توان به عنوان فاکتوری مؤثر در توسعه کشاورزی و به ویژه زراعت و باغبانی در هر کشوری قلمداد کرد. با این فرض و با در نظر گرفتن کمبود منابع، تالیف و حتی ترجمه شده در مورد بخش‌های مختلف دانش بذر، این کتاب را به رشته تحریر درآوردیم تا گامی هر چند اندک در راستای تعمیق و توسعه آگاهی‌های دانشجویان، محققان و فعالان عرصه تحقیق و تولید بذر داشته باشیم. این اثر منطبق بر سرفصل‌های مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی جهت درس کنترل و گواهی بذر بوده و علاوه بر این مطالعه این کتاب برای دانشجویان رشته‌های زراعت در مقاطع تحصیلات تکمیلی، باغبانی، زیست گیاهی بسیار سودمند خواهد بود. دریافت نظرات اساتید، صاحب نظران و دانشجویان در رابطه با این کتاب باعث اصلاح آن شده و سبب غنی‌تر شدن مطالب در چاپ‌های آتی خواهد شد. از تمامی بزرگوvarانی که ما را در مراحل مختلف تالیف این اثر یاری رساندند نهایت سپاس و قدردانی را داشته و برای همگان آرزوی توفیق و بهروزی داریم.

[illegible][illegible]

فهرست مطالب

فصل اول کلیات

۳	بذر چیست؟
۴	وظایف زیستی بذر
۶	اهمیت اقتصاد بذر
۷	ر و انواع تولید مثل
۱۱	نحوه تشکیل بذر
۱۳	بذر و بخش‌های مختلف
۱۷	پوشش بذر
۱۸	ضمانت موجود بر روی بذر
۱۹	جوانه‌زنی بذر
۲۵	مراحل جوانه‌زنی بذر
۳۱	رسیدگی بذر
۳۱	انواع مختلف جوانه‌زنی
۳۴	مفهوم رقم
۳۶	نقش تغییرات ژنتیکی در ظهور گونه‌ها و ارقام جدید
۳۷	عوامل موثر در تغییرات ژنتیکی و ظهور گونه‌ها و ارقام جدید
۳۸	اهمیت انتخاب رقم مناسب

فصل دوم طول عمر بذر

۴۱	مقدمه
۴۲	تاثیر نوع گونه بر طول عمر بذر
۴۳	تاثیر ترکیبات شیمیایی موجود در بذر بر طول عمر آن

آشنایی با بذر و کنترل و گواهی آن / ز

- تاثیر صدمات مکانیکی بر طول عمر بذر ۴۴
- تاثیر رکود بر طول عمر بذر ۴۶
- تاثیر ابعاد و وزن بذر بر طول عمر آن ۴۹
- تاثیر دمای انبار بر طول عمر بذر ۵۵
- تاثیر چگونگی نگهداری بذر در انبار بر طول عمر آن ۵۷

فصل سوم آزمایشات بذر

- تعیین رطوبت بذر ۶۱
- تعیین دمای بذر ۶۵
- بهاره بذر ۶۷
- تعیین قابلیت جوانه زنی ۶۹
- شرایط انجام آزمایشات جوانه زنی ۷۱
- بنیه بذر و روش مطالعه آن ۷۵
- عوامل موثر بر بنیه بذر ۷۶
- روش ها و آزمونهای تعیین بنیه بذر ۷۷
- ارزش بیولوژیکی و تعیین مقدار بذر مصرفی در رعه ۷۹
- تیمار پیش از کاشت بذر ۸۲
- مکانیسم تاثیر پرایمینگ بر جوانه زنی ۹۰

فصل چهارم: تولید، کنترل و گواهی بذور اصلاح شده

- مقدمه ۹۵
- تولید، کنترل و گواهی بذور اصلاح شده فرایندی دائمی ۹۶
- عوامل موثر در فرسایش ژنتیکی بذور گواهی شده ۹۶
- تاریخچه کنترل و گواهی بذر ۱۰۰
- مراحل تولید بذر گواهی شده ۱۰۱
- طبقات بذر ۱۰۱

ح / آشنایی با بذر و کنترل و گواهی آن

۱۰۴	سایر انواع طبقه بندی بذر
۱۰۷	بسته بندی بذر گواهی شده و طبقات مختلف بذر
۱۰۷	مباحث حقوقی مربوط به اصلاح نباتات
۱۰۸	بازرسی و کنترل در فرایند تهیه گواهی بذر
۱۱۱	تعداد دفعات بازرسی از مزرعه
۱۱۳	تولید بذر گواهی شده در ایران
۱۱۵	طبقه بندی بذر اصلاح شده از نظر زراعی
۱۱۷	درجه شناسایی رقم
۱۱۸	دفترچه بذر اصلاح شده

فصل پنجم: استانداردهای گواهی بذر

۱۲۱	مقدمه
۱۲۱	استاندارد مزرعه و بذر
۱۲۳	استاندارد مزرعه و بذر عذت

فصل ششم: روشهای بذر و تجزیه بذر

۱۴۱	مقدمه
۱۴۱	انواع نمونه بذری
۱۴۲	نمونه اولیه
۱۴۳	نمونه مرکب
۱۴۴	نمونه ارائه شده
۱۴۴	نمونه کاری

فصل هفتم: محافظت بذر در انبارها

۱۴۹	مقدمه
۱۴۹	اقدامات پیش از انبار
۱۵۲	شرایط مناسب انبار بذر

..... آشنایی با بذر و کنترل و گواهی آن / ط

..... آفات انباری ۱۵۵

..... فهرست منابع ۱۵۹

www.ketab.ir